

Damir Gutić, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

.. porodica civilnih žrtava rata, drago nam je da danas sa nama veći broj tih ljudi. Godinama ovdje obilježavamo ovaj dan sa Alenom Bajrovićem, ali danas su tu još neki članovi. Hvala vam na snazi koju ste uložili da budete danas ovdje sa nama.

Poštovani prisutni, dakle svi znamo šta se desilo prije 33 godine. Desio se zločin koji je mrlja na obrazu Crne Gore i ta mrlja treba biti ispravljena. Na koji način? Trebamo uraditi nešto što nismo uradili za ovih 33 godine. Imamo zločin koji se desio, nemamo počinioca, to jeste jedan paradoks. Moramo svi uložiti napor kako bi počinioci i nalogodavci bili privedeni pravdi. Druga stvar koju moramo uraditi jeste da duše nađu mir, a to je da se nađu posmrtni ostaci i da dostojanstveno budu sahranjeni. Da porodice imaju gdje da odu i da znaju da su tu smješteni njihovi najmiliji.

Sledeća stvar koju moramo uraditi jeste ta da ovdje moramo imati neko obilježje i tu pozivam Opštinu Herceg Novi i svakako Ministarstvo kulture da pomogne da se taj spomenik konačno postavi. I taj spomenik jeste potreban iz više razloga zato što je, na neki način, grad Herceg Novi povezan u narativu sa deportacijama iako građani Herceg Novog nisu bili krivi. Svi oni što su krivi imaju ime i prezime i to treba individualizovati.

Šta još treba uraditi? Treba naše društvo da bude načisto sa time šta se dešavalo u prošlosti, a to možemo postići na način da i mediji i obrazovni programi pomognu da ubuduće nemamo nikakve dileme oko toga. Dakle, potrebno je da u udžbenicima imamo jasno opisane ove događaje i da ubuduće nove generacije znaju šta se tu desilo i da se taj narativ zna jasno, kako bismo u budućnosti spriječili da se ovako nešto desi. Dakle, kultura sjećanja nam je potrebna da bi znali šta se desilo i da se to više nikad ne dogodi.

Ono što smo uradili u međuvremenu jeste da smo usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti gdje smo priznali status civilnim žrtvama rata. To je nešto što je, ja bih rekao, bitna stvar iz razloga što je država Crna Gora po prvi put priznala da je u prošlosti ili propustila ili uradila nešto što nije trebala i u tom smislu ovo jeste jedna ispravka koja dolazi nakon 33 godine. Sem toga, donijeli smo odluku na Vladi da se isplati jednokratna isplata za porodice civilnih žrtava rata.

Ipak ja bih rekao da je to najmanje i najmanja utjeha šta je moglo da se uradi. Ono što je uradila Vlada treba da urade i ostale institucije. Dakle, ja sam ovdje dolazio više puta, dolazio sam u svojstvu građanina kada sam ukazivao, dolazio sam u svojstvu poslanika kada sam tražio i dolazim sada u svojstvu ministra kada smo uradili nešto što je trebalo da uradimo.

Ja pozivam sve one koji treba da urade ovo što dosad nije urađeno da više ne dolaze u Herceg Novi da pričaju, nego da urade ono što treba da urade pa da se posle toga pojave. Rekao bih da ne bih imao obraza da dođem danas ovdje pred vama kao ministar ako ne bih uradio ono što smo uradili.

Želim da ubuduće dolazimo sa spomenikom koji će ovdje biti, da možemo da položimo cvijeće pred spomenikom, a ne da to radimo više ovdje pred Centrom bezbjednosti.

Nadam se da se više nikada, nikome neće ponoviti. Hvala!